

Kopaina

Kāpēc pieeja “no ieguves līdz patēriņam” ir būtiska SEG samazināšanas mērķu sasniegšanai

Ilgspējīgas mobilitātes izaicinājums

Mums jāsamazina transporta radītās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas. Šodien.

Divas dažādas pieejas autotransporta radīto emisiju aprēķināšanai.

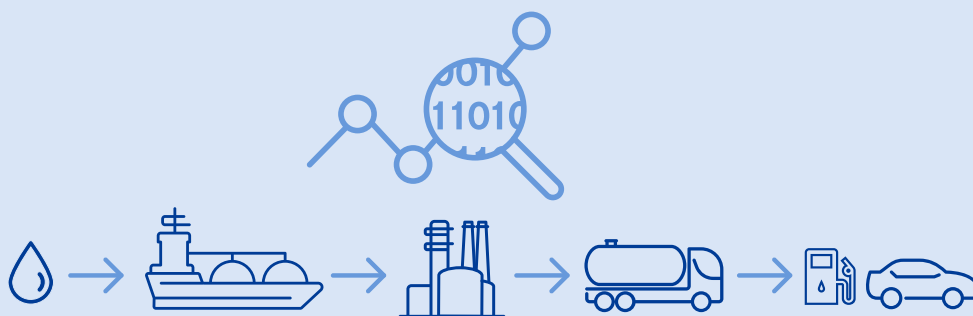
Izplūdes gāzu emisijas

Tiek skaitītas tikai emisijas, kas rodas degvielas sadegšanas rezultātā.

Emisijas “no ieguves līdz patēriņam”

Tiek skaitītas visas emisijas, kas rodas degvielas aprites ciklā, sākot no izejvielu ieguves un beidzot ar degvielas patēriņu.

Pieeja, kas pamatojas uz izplūdes gāzu emisijām, nesniedz pilnīgu ainu, turpretī cikla “no ieguves līdz patēriņam” analīze ir balstīta uz holistisku visa degvielas aprites cikla novērtējumu – sākot ar izejvielu ieguvi un degvielas ražošanu un beidzot ar degvielas patēriņu, ieskaitot visus transportēšanas posmus.

Kas darbina autotransportlīdzekļus un kuras emisijas būtu jāņem vērā?

Fosilā degviela

Fosilā degviela satur oglekli, kas glabājās zem zemes vismaz tūkstošiem vai pat miljoniem gadu. **Kad degviela tiek sadedzināta dzinējā, ogleklis izdalās atmosfērā kā CO₂, tādējādi paātrinot klimata pārmaiņas.**

Tomēr tā nav vienīgā degvielas ietekme uz klimatu, tā kā netiek ņemtas vērā SEG emisijas **no jēlnaftas ieguves, rafinēšanas** un gan degvielas, gan tās izejvielu **transportēšanas**.

Atjaunojamā degviela

Oglekļa dioksīda emisiju apjoms, kas rodas, izmantojot **atjaunojamo dīzeļdegvielu, ir līdzvērtīgs nullei**, jo oglekļa dioksīda daudzums, kas izdalās degšanas procesā, ir vienāds ar oglekļa dioksīda daudzumu, ko atjaunojamās izejvielas ir absorbējušas agrīnā stadijā.

Ir arī emisijas, kas saistītas ar atjaunojamo izejvielu ražošanu un apstrādi, kā arī ar degvielas rafinēšanu un visiem transportēšanas posmiem.

Elektriskie transportlīdzekļi

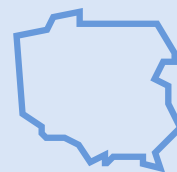

Elektriskie transportlīdzekļi **nerada izplūdes gāzu emisijas**. Taču, runājot par elektroenerģiju, ar kuru tiek darbināts transportlīdzeklis, **ne visa elektroenerģija pašlaik tiek ražota no atjaunojamiem energoresursiem**. Tā kā daļa elektroenerģijas pasaulē joprojām tiek **ražota, sadedzinot ogles vai dabasgāzi**, atmosfērā no fosilajiem energoresursiem tiek emitēta CO₂.

2019. gadā Eiropas elektroenerģijas ražošanas oglekļa intensitāte bija 255 g CO₂e/kWh, taču tā **ievērojami atšķirās dažādās dalībvalstīs**, piemēram, Zviedrijā elektroenerģijas ražošanas rezultātā tiek emitēti 12 g CO₂e/kWh, un Polijā – 751 g CO₂e/kWh¹.

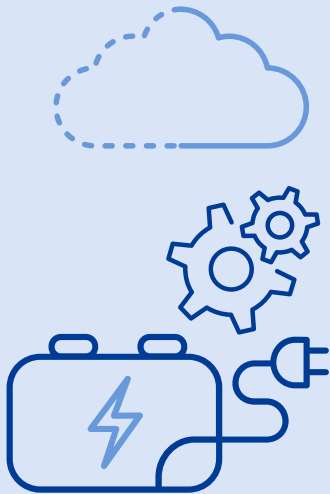
Zviedrija
12g
CO₂e/kWh

Polija
751g
CO₂e/kWh

¹ <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/overview-of-the-electricity-production-3/assessment-1>

Akumulatoru ražošanas ietekme

Elektrisko transportlīdzekļu akumulatoru ražošana ir oglekļietilpīga gan izejvielu ieguves, gan enerģijas patēriņa ziņā. Akumulatoru ražošanas radīto CO₂ emisiju apjoms var svārstīties no 56 līdz 494 kilogramiem CO₂/kWh akumulatora jaudas uz vienu akumulatora jaudas kilovatstundu atkarībā no tā, kur un kā tie tiek ražoti².

Kas būtu nepieciešams, lai kompensētu akumulatoru ražošanas radīto CO₂?

- ✓ Pieņemot, ka vidēja izmēra elektriskā pasažieru transportlīdzekļa jauda ir 50 kWh
- ✓ Assuming 100kg CO₂/kWh
- ✓ Pieņemot, ka tāds pats transportlīdzeklis, ko darbina dīzeļdegviela, rada 150 g CO₂ uz vienu km

Lai kompensētu radīto CO₂, būtu jānobrauc 33 000 km, izmantojot 100% tīru nulles-oglekļa elektrību, un vairāk nekā 40 000 km, izmantojot pašreizējo vidējo enerģētikas struktūru.

Mums jāpieņem arī tas, ka turpmākajos gados un desmitgadēs akumulatoru ražošana **klūs mazāk oglekļietilpīga**.

Izmaiņas notiek, pateicoties atjaunojamajiem resursiem

Mums ir jāveicina lielāka ilgtspēja transporta nozarē, aizstājot visu fosilo degvielu ar klimatam draudzīgākām alternatīvām. Tas nozīmē, ka jāaizstāj šķidrās fosilās kurināmais, kā arī visa fosilā degviela, ko izmanto elektroenerģijas vai ūdeņraža ražošanai. Pieeja “no ieguves līdz patēriņam” palīdz mums izskatīt visas attiecīgās oglekļa emisijas un izdarīt ilgtspējīgākas izvēles.

Mums jābalsta transporta nozares nākotne uz atjaunojamajiem energoresursiem; mums ir nepieciešama atjaunojamā enerģija, lai ražotu elektroenerģiju, ūdeņradi un e-degvielu, kā arī mums ir nepieciešamas atjaunojamās izejvielas, lai ražotu šķidro un gāzveida degvielu.

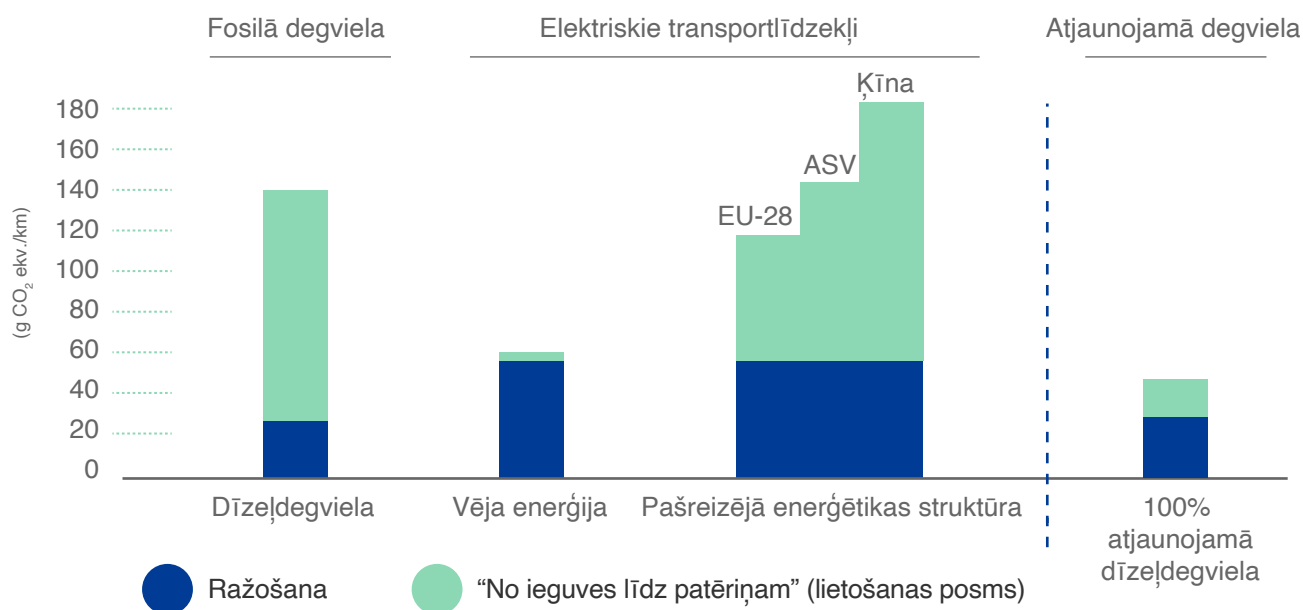

² https://theicct.org/sites/default/files/publications/EV-life-cycle-GHG_ICCT-Briefing_09022018_vF.pdf

100% atjaunojamās dīzeļdegvielas emisijas “no ieguves līdz patēriņam”

Ja tiek ņemtas vērā visas emisijas “no ieguves līdz patēriņam”, tad emisijas no transportlīdzekļa ar dīzeļdzinēju, ko darbina 100% atjaunojamā dīzeļdegviela, ir salīdzināmas ar elektriskajiem transportlīdzekļiem, kas izmanto tikai atjaunojamo elektroenerģiju. Attiecībā uz elektriskajiem transportlīdzekļiem emisijas, kas rodas transportlīdzekļa ražošanas un tā enerģijas ražošanas rezultātā, arī tiek ņemtas vērā.

Avots: Volkswagen un Eiropas Komisijas JEC 2020. gada dati
Pamatojoties uz 200 000 km lietošanas posmu.

Salīdzinot ar pašreizējo ES enerģētikas ražošanas struktūru, transportlīdzekļi, kas darbojas ar 100% atjaunojamo dīzeļdegvielu, rada ievērojami mazāk emisiju nekā tādi paši elektriskie transportlīdzekļi.

Kāpēc atjaunojamā degviela?

Ekonomija

Atjaunojamā degviela ir **izmaksu ziņā efektīvākais risinājums transporta emisiju samazināšanai**. Tās izplatīšana balstās uz pastāvošo infrastruktūru, un to var izmantot jau esošajos transportlīdzekļos.

2030. gads un pēc tā

Lielākā daļa transportlīdzekļu, jo īpaši smagie kravas transportlīdzekļi, **joprojām būs atkarīgi no iekšdedzes dzinējiem 2030. gadā un pēc tā**. Mums ir vajadzīgs risinājums šo transportlīdzekļu radīto emisiju samazināšanai šodien un nākotnē.

Laikam ir izšķiroša nozīme

Elektrifikācija **prasīs vairāk laika, nekā to atļauj klimata krīze**. Pāreja uz enerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus, kamēr pieprasījums turpina ievērojami pieaugt, aizņem pārāk ilgu laiku.

Mūsu apņemšanās

Jau vairāk nekā desmit gadus Neste koncentrējas uz atjaunojamās degvielas ražošanu, lai aizstātu Fosilo degvielu. **Neste ir apņēmies palīdzēt saviem klientiem līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas vismaz par 20 miljoniem tonnu gadā**. Šis samazinājums atbilst vairāk nekā trīs miljonu ES iedzīvotāju kopējam ikgadējam oglekļa pēdas nospiedumam.

Ko var darīt politiķi, lai maksimāli palielinātu atjaunojamās degvielas potenciālu?

Atzīt, ka daudzi risinājumi var **palīdzēt samazināt** autotransporta radītās **emisijas**.

Atzīt un iekļaut atjaunojamo un mazoglekļa degvielu transportlīdzekļu CO₂ emisiju standartu pārskatīšanā.

Apsvērt iespēju izmantot ierosināto **brīvprātīgo atjaunojamās degvielas kredītēšanas sistēmu**, lai radītu būtisku labumu videi, patērētājiem, transportlīdzekļu ražotājiem un degvielas piegādātājiem.